

Nr 856

Av herrar **Lindberg** och **Johansson** i Skärstad, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 18, med förslag till lag om klinisk prövning av vissa medel för födelsekontroll.*

Behovet av en viss födelsekontroll torde vara allmänt erkänt. Hänsyn till förstågan att ge vård och fostran hör till den nödvändiga familjeplaneringen. Befolkningsutvecklingen i de s. k. u-länderna utgör härvidlag oroande avvikelser från de riktlinjer som ur vår synpunkt betraktas som önskvärda.

En omfattande försörjningskatastrof hotar vår värld. Vår uppgift i denna situation är självfallet att söka utvägar för att avvärja eller mildra det lidande som oförskyllt kan komma att drabba miljarder människor. Frågan om utvägarna är dock ej så enkel som den stundom ter sig i den allmänna debatten. Den familjeplanering som av oss betraktas såsom naturlig förutsätter en allmän kultursituation av helt annat slag än den som är för handen i u-länderna. Detta till trots synes vårt dominerande standardsvar på förfrågan om hjälpaktioner vara födelsekontroll i form av preventiva och aborterande medel, fastän förutsättningen för dessa medels accepterade och användning är en omfattande upplysning, en fostran till ett nytt medvetande om samhällsansvar.

Mot grundtankarna i familjeplaneringsåtgärderna är i och för sig intet att invända utom mot ensidigheten, eftersom ju den enda verkliga lösningen är den långsiktiga, som innebär undervisning och standardförbättring.

Katastrosituationen har emellertid bidragit till en snedvridning av synen på våra egna familjeplaneringsfrågor. Det torgförs stundom synpunkter, som går ut på att vårt värdefullaste bidrag till förbättring av världsförsörjningen vore att hålla vår egen nativitet så låg som möjligt. Förhållandet torde snarare vara det motsatta. På grund av att vi utgör en ringa del av världsbefolkningen möter vi nästan oöverkomliga hinder i vår strävan att få till stånd en världsomfattande familjeplanering.

Att forskning på detta område är synnerligen angelägen torde ej ifrågasättas, men att som nu sker (delvis även i Kungl. Maj:ts proposition nr 18 av år 1967) med hänvisning till den allmänna världssituationen söka motivering för en lagstiftning som skulle innebära allvarliga kränkningar av det rättsmedvetande som äger lagfäst stadga med uppgiften att värna liv, rätt till såväl existens som obetingat människovärde, ter sig både osakligt och skrämmande i all synnerhet som chefen för justitiedepartementet kombinerar sina synpunkter omkring frågan om rätt klinisk prövning av vissa medel för födelsekontroll med positiva uttalanden om principen att kvinnan själv bör få rätt att bestämma, om hon vill föda det väntade barnet. Detta sken av frihet i abortysteriens tidevarv är snarast ett hot mot kvinnan.

Att göra havande kvinnor, foster eller befruktade ägg till föremål för kliniska experiment med preventiva och abortverkande medel, som icke kan garanteras vara utan skadeverkningar, ter sig föga tilltalande; dock kan sådana experiment i viss utsträckning tjäna läkarvetenskapens verkliga syfte, att rädda och värna liv, varför motivering torde finnas för medgivande av kliniska prov av vissa medel för födelsekontroll, fast under förutsättning

1. att kvinnan lämnat skriftligt medgivande,
2. att hennes havandeskap eller eventuella havandeskap (befruktat ägg) kan förmodas bli avbrutet genom att sedermera legal abort beviljas på grundval av *medicinsk indikation*.

Med anledning av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte antaga Kungl. Maj:ts förslag till lag om klinisk prövning av vissa medel för födelsekontroll med tillägg av ovan angivna två förutsättningar i lagtextens första stycke.

Stockholm den 7 februari 1967

Arne Lindberg (cp)

Sven Johansson (cp)
i Skärstad
